

VÕRU MUUSIKAKOOL

TAVAÕPPE SOLFEDŽO ÕPPEKAVA

1. EESMÄRGID

Klassikalise muusika tavaõppe õppekava rakendamine annab lastele ja noortele võimaluse saada ülevaatlük muusikaajaloo tundmine, elementaarne muusikaline kirjaoskus ja hea pillimänguoskus. Muusikaõpingute abil avardatakse õppurite silmaringi, hoitakse ja õhutatakse muusikahuvi, et aidata orienteeruda eri ajastute muusikastiilides, kontserdikülastaja ja harrastusmuusikuna.

Nominaalne õpiaeg kestab 7 aastat. Õppeaastas on 35 õppenädalat.

2. ÕPPEAINETE LOETELU

õppeained	noorem aste				vanem aste		
	I tase		II tase		III tase		
	1. aasta	2. aasta	1. aasta	2. aasta	1. aasta	2. aasta	3. aasta
põhipill	1	1	1	1	1	1	1
solfedžo	1	1	1	1	1	1	1
muusikalugu				1	1	1	1
koosmusitseerimine			1	1	1	1	1
lisapill*				0,5	0,5	0,5	0,5

* valikaine

3. AINEKAVAD

3.2. Õppeaine nimetus: SOLFEDŽO

Maht tundides: 1 rühmatund nädalas (35 tundi õppeaastas)

Õpetuse eesmärgid:

Solfedžo eesmärgiks on muusikalise kirjaoskuse, lauluoskuse ja analüüsivõime arendamine.

Õppeaine programm:

I tase

1. õppeaasta taseme nõuded

Põhieesmärk: rütmiõpetus, laaditaju arendamine, duur ja moll.

Nõuded teooriale:

1) meetrum ja rütm: rõhuline ja rõhutu taktiosa; takt ja taktijoon; taktidesse jaotamine, lõpujoon; kordamismärk; taktimõõdud 2/4, 3/4 ja 4/4=C, taktiviipamise skeemid; noodivältused ja pausid; tervenoot ja -paus; poolnoot ja -paus; veerandnoot ja -paus; kaheksandiknoot ja -paus;

2) noodikirja algteadmised. Mõisted: noodijoonestik ja abijooned; nootide asukohad noodijoonestikul, noodivarre õigekiri; pauside kirjutamine; viiulivõti; noodinimetused: silp ja/või tähtnimetused; alteratsioonimärgid (diees, bemoll, bekaar); tempo ja dünaamika mõiste;

3) helistikud: laadid (duur ja moll); astmed ja astmetaju arendamine; helistikud: C, F, G duurid ja a-moll loomulik kuju; paralleelsed helistikud; toonika kolmkõla; juhtheli.

Nõuded kuulamisele: duuri ja molli heliredel; duuri ja molli kolmkõla.

Nõuded diktaadile: rütmidiktaat 2-4 takti; ettevalmistused meloodiliseks diktaadiks.

Nõuded laulmisele: heliredel duuris ja loomulikus mollis; I astme kolmkõla duuris ja mollis; eakohased ühehäälsed harjutused ja kaanonid.

Nõuded rütmikale: liikumisega (rütmika, tants, pantomiim jms) seotud mõisted ja vastavate võtete harjutamine; muusika kuulamine ja analüüs.

2. õppeaasta taseme nõuded

Põhieesmärk: molli kolm liiki; intervallid p.1, p. 4, p. 5, p. 8.

Nõuded teooriale:

rütm ja taktimõõt: punkt noodi järel; kolmelöögiline noot; punkteeritud rütm;

kuueteistkümnendiknoot ja -paus; eeltakt;

Nõuded helistikule: helistikud kahe määrgini (D-h, B-g, d- ja e-moll); toon ja pooltoon; heliredeli ehitus; ebapüsivad ja püsivad astmed;

Nõuded intervallile: tutvumine puhaste intervallidega p.1, p. 4, p. 5, p. 8;

Nõuded kuulamisele: duuri ja molli heliredel; T ja t kolmkõla põhikuju (meloodiliselt ja/või harmooniliselt); õpitud intervallid (meloodiliselt ja/või harmooniliselt);

Nõuded diktaadile: lihtne suuline ja kirjalik diktaat 2-4 takti duuris; rütmidiktaat kuni neli takti;

Nõuded laulmisele: duuri ja loomuliku molli heliredel; T ja t kolmkõla; lihtsad harjutused koos taktiviipamisega.

I taseme õpitulemuste kontroll – hindeline arvestus

Suuline:

- laulda noodist lihtsate rütmidega vastava tasemega harjutus, tunda ära helistik, laulda kolmkõla.

Kirjalik:

- rütmidiktaat

II tase

1. õppeaasta taseme nõuded

Põhieesmärk: lihtintervallid ja akordiõpetuse algus.

Nõuded teooriale:

1) rütm ja taktimõõt: punkteeritud rütm (ta-i-ti); varemõpitu kordamine ja kinnistamine;

2) helistikud: minoori kolm kuju; helistikud kolme määrgini;

3) intervallid: v.2, s. 2, v. 3, s. 3; intervallide suurus toonides; ehitamine antud noodist üles ja alla;

4) akordid: toonika kolmkõla pöörded.

Nõuded kuulamisele: õpitud intervallide eraldamine meloodiliselt ja/või harmooniliselt; duuri, loomuliku, harmoonilise ja meloodilise molli heliredelid.

Nõuded diktaadile: suuline ja kirjalik meloodiline diktaat, neli takti; rütmidiktaat kuni neli takti.

Nõuded laulmisele: duuri ja molli kolmkõla pööretega; duuri ja loomuliku molli heliredel.

2. õppeaasta taseme nõuded

Põhieesmärk: akordide ehitamine; toonika kolmkõla pööretega duuris ja mollis; põhikolmkõlad duuris ja mollis.

Nõuded teooriale:

1) taktimõõt 3/8;

2) helistikud: nelja märgiga mažoorid ja minoorid;

3) intervallid: v. 6, s. 6, v. 7, s. 7; duuri ja molli toonika kolmkõlade ehitamine ja pööramine; põhikolmkõlade ehitamine duuris ja mollis.

Nõuded kuulamisele: duuri ja molli (kolm kuju) heliredelid; duuri ja molli kolmkõlad.

Nõuded diktaadile: suuline ja kirjalik meloodiline diktaat (neli takti); rütmidiktaat (kuni neli takti)

Nõuded laulmisele: duuri ja molli kolmkõlad pööretega, duuri ja harmoonilise molli heliredel.

II taseme õpitulemuste kontroll – eksam

Kirjalik eksam:

1) diktaat 2/4 või 3/4 taktimõõdus; 4 takti; kuni kahe märgiga helistikes; astmeline ja kolmõla liikumine;

2) rütmidiktaat 2/4 või 3/4 taktimõõdus; 4 takti;

3) kuulamine: meloodilised lihtintervallid; T ja t kolmkõla; duuri ja molli (kolm kuju) heliredel;

4) ehitamine: helistiku määramine võtmemärkide järgi; antud intervalli määramine; heliredeli ehitamine (duur ja molli kolm kuju); antud helistikus toonika kolmkõla ehitamine ja pööramine; antud helistikus põhikolmkõlade ehitamine.

Suuline eksam: duuri heliredeli laulmine kuni kahe märgiga helistikes; toonika kolmkõla pööretega ja/või põhikolmkõlade laulmine kuni kahe märgiga duurides; õpitud harjutuse laulmine duuris.

III tase

1. õppeaasta taseme nõuded

Põhieesmärk: dominantseptakord lahendusega ning s. 2, v. 7 ja s. 7 lahendustega.

Nõuded teooriale:

1) rütm, taktimõõt: triool; 6/8 taktimõõt;

2) helistikud: kuni viie märgiga duurid ja mollid;

3) intervallid: lihtintervallide ehitamine antud noodist üles ja alla; v. 7 lahendustega duuris (s. 3, s. 6) ja mollis (v. 3, v. 6); s. 7 lahendusega p. 8; s. 2 lahendusega duuris (v. 3., v. 6) ja mollis s. 3, s. 6);

4) akordid: D7 põhikujus duuris ja mollis; toonika kolmkõla pöörete ehitamine helistikus (duuris ja mollis); subdominandi ja dominandi kolmkõla pööramine duuris ja mollis;

Nõuded kuulamisele: D₇ lahendusega; s. 2, v. 7, s. 7 lahendustega; kolmkõla ja pöörded duuris ja mollis;

Nõuded diktaadile: 2/4 või 3/4 taktimõõdus 4-8 takti duuris, 4 takti mollis;

Nõuded laulmisele: kõik õpitu; jõukohased harjutused.

2. õppeaasta taseme nõuded

Põhieesmärk: põhikolmkõlade pöörded duuris ja mollis

Nõuded teooriale:

1) rütm ja taktimõõt: taktimõõt 6/8; triool; sünkoop;

2) helistikud: 6 märgiga helistikud;

3) intervallid;

4) akordid: kõikide põhikolmkõlade pöörete ehitamine (duuris ja mollis).

Nõuded kuulamisele: D₇ lahendusega duuris ja mollis; duuri ja molli kolmkõlad ja nende pöörded; intervallid.

Nõuded diktaadile: 2/4 ja 3/4 taktimõõdus 4 takti.

Nõuded laulmisele: D₇ lahendusega duuris ja mollis; intervallid.

3. õppeaasta taseme nõuded

Põhieesmärk: akordid VII astmelt.

Nõuded teooriale:

- 1) rütm ja taktimõõt: sünkoop; vahelduv taktimõõt;
- 2) helistikud: 7 märgiga duurid ja mollid;
- 3) intervallid;

Nõuded diktaadile: 2/4, 3/4 taktimõõdus 8 takti; 4/4 taktimõõdus 4 takti.

Nõuded laulmisele: oskus rakendada teoreetiliselt õpitut.

Nooditeksti analüüs: õpitud helistikes.

III taseme õpitulemuste kontroll – eksam

Kirjalik lõpueksam:

- 1) diktaat: 2/4, 3/4 taktimõõdus 8 takti; 4/4 taktimõõdus 4 takti. Kuni kahe märgiga helistikes;
- 2) kuulamine: intervallid ja akordid meloodiliselt ja/või harmooniliselt, duuri ja molli kolmkõlad põhikujus ja pööretena, dominantseptakord lahendusega duuris ja mollis;
- 3) ehitamine: õpitud intervallide ja akordide ehitamine ja lahendamine antud helistikus või antud noodist; intervallide ja akordide määramine; soovi korral harmoonilise või meloodilise molli ehitamine või laadi määramine;
- 4) rütmidiktaat: 4 takti, õpitud rütmidel.

Suuline lõpueksam:

- 1) õpitud harjutuse laulmine;
- 2) molli heliredeli laulmine;
- 3) põhikolmkõlad duuris ja mollis;
- 4) noodist laulmine.